

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 12 oktober 2023, kenmerk ACM/UIT/594834 tot wijziging van de tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in 31 van de Elektriciteitswet 1998 betreffende de eisen voor snelle foutstroom van HVDC-systemen

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998;

Besluit

ARTIKEL I

De Netcode elektriciteit wordt gewijzigd als volgt:

Artikel 6.8, tweede en derde lid, komen te luiden:

2. Ten aanzien van het leveren van snelle foutstroom op het overdrachtpunt van de aansluiting als bedoeld in het eerste lid, is het HVDC-converterstation in staat om in bedrijf te zijn in een of twee van de volgende regelmodi:
 - a. de snelle foutstroomregelmodus zonder voorgeschreven foutstroom waarbij het HVDC-converterstation in staat is om in het geval van symmetrische (driefasen) en asymmetrische storingen de spanningsverandering op het overdrachtpunt van de aansluiting van het HVDC-converterstation tegen te werken; of
 - b. de snelle foutstroomregelmodus met voorgeschreven foutstroom waarbij artikel 3.19, tiende lid tot en met dertiende lid, van overeenkomstige toepassing op het HVDC-converterstation, waarbij "overdrachtpunt van de aansluiting van het HVDC-converterstation" gelezen dient te worden in plaats van "aansluitklemmen van de afzonderlijke opwekkingseenheid van de power park module".
3. De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet en de aangeslotene die beschikt over een HVDC-systeem komen de regelmodus of regelmodi alsmede ingeval van de in onderdeel a bedoelde regelmodus het principe en de prestatieparameters van de regelmodus, overeen, en leggen dit vast in de aansluit- en transportovereenkomst.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 12 oktober 2023

*Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
M.R. Leijten
bestuurslid*

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Graag ontvangen wij uw bezwaarschrift binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

TOELICHTING

1 Samenvatting

1. Met dit besluit wijzigt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) de Netcode elektriciteit. Het besluit is gebaseerd op een voorstel van de Vereniging Netbeheer Nederland (hierna: de gezamenlijke netbeheerders). Het voorstel bevat aanvullende voorwaarden op de Netcode elektriciteit, gericht op de eisen voor High-Voltage Direct Current (HVDC)-systemen. De voorgestelde eisen richten zich op de snelle foutstroom en hebben als doel de systeemstabiliteit te verbeteren.
2. Synchrone elektriciteitsproductie-eenheden, zoals elektriciteitscentrales, leveren direct een bijdrage aan het handhaven van een stabiel niveau van spanning en frequentie. Door de verschuiving naar duurzame energiebronnen blijven deze eenheden echter vaak ongebruikt, waardoor er vraag is naar alternatieve systemen die de stabiliteit van het elektriciteitsnet kunnen waarborgen. Moderne HVDC-systemen bieden technische oplossingen om aan deze vraag te voldoen. Helaas worden deze mogelijkheden momenteel niet volledig benut vanwege beperkingen in de bestaande Netcode elektriciteit. Dit voorstel beoogt deze beperkingen weg te nemen.

2 Aanleiding en gevolgde procedure

3. De ACM stelt op grond van artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 regelgeving vast voor de energiemarkt. Deze regelgeving is vastgelegd in de zogenoemde Netcode elektriciteit.
4. Dit besluit is tot stand gekomen op basis van een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders met kenmerk BR-2022-1948, dat de ACM op 3 maart 2023 heeft ontvangen.
5. De ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat bedoeld in Richtlijn 2015/1535. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

3 Beoordeling

3.1 Procedureel

6. De ACM constateert dat het voorstel op 9 februari 2023 in een overleg met representatieve organisaties is besproken. In het voorstel is een verslag opgenomen van dit overleg en de indieners hebben in het voorstel aangegeven welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die organisaties naar voren hebben gebracht. Naar het oordeel van de ACM voldoet het voorstel daarmee aan de vereisten bedoeld in artikel 33, eerste en tweede lid van de Elektriciteitswet.

3.2 Inhoudelijk

7. Het voorstel wijzigt één artikel van de Netcode elektriciteit. Het betreft artikel 6.8. Dit artikel behandelt de eisen met betrekking tot de capaciteit van een HVDC-systeem om snelle foutstroom op het overdrachtspunt te leveren in het geval symmetrische fouten. Het artikel is een nadere invulling van artikel 19, eerste lid, van de Verordening (EU) 2016/1447 (NC HVDC). De gezamenlijke netbeheerders zijn tot de conclusie gekomen dat de invulling in de Netcode te beperkend is.
8. Het huidige artikel houdt namelijk geen rekening met de nieuwe generatie HVDC-systemen. De gezamenlijke netbeheerders verduidelijken dit aan de hand van de begrippen 'grid following' en 'grid forming'. Met 'grid following' wordt bedoeld dat de regelmodus van een systeem reactief is. Pas wanneer het systeem een verstoring detecteert, wordt de bijbehorende regeling geactiveerd. Dit resulteert in een onvermijdelijke vertraging tussen het optreden van de verstoring en de daaropvolgende demping ervan. In tegenstelling hiermee zijn de nieuwe generatie HVDC-systemen in staat om verstoringen onmiddellijk tegen te gaan, wat 'grid forming' wordt genoemd. Tussen de verstoring en de demping zit geen tijdvertraging. Daarmee dragen deze HVDC-systemen beter bij aan de systeemstabiliteit. In het huidige systeem zijn vooral conventionele productie-eenheden 'grid forming'. Met het uitfasen van deze eenheden in het kader van de energietransitie ontstaat de behoefte aan alternatieven. Deze HVDC-systemen kunnen hierin voorzien.
9. Voor de huidige HVDC-systemen zijn conform artikel 19 van de NC HVDC, de karakteristieken in de Netcode elektriciteit voor 'grid following' opgenomen. Met deze wijziging worden ook de bepalingen voor 'grid forming' opgenomen.
10. Verder constateren de gezamenlijk netbeheerders een omissie in het derde lid van artikel 6.8, van de Netcode. Bij een eerdere codewijziging is over het hoofd gezien dat het tweede lid naar artikel 3.19, tiende tot en met het dertiende lid, verwees, waar een eis voor asymmetrische fouten is

opgenomen. Maar ook het derde lid van dit artikel geeft de eis voor asymmetrische fouten. Dit derde lid kan dus komen te vervallen.

11. De ACM is van mening dat de voorgestelde wijzigingen kunnen bijdragen aan de systeemstabiliteit. Met het vorderen van de energietransitie in de tijd zullen steeds meer conventionele productie-eenheden uit bedrijf genomen worden. Deze eenheden droegen van nature bij aan de systeemstabiliteit. Met deze aanpassingen wordt geborgd dat er in de toekomst met de komst van HVDC converterstations met een capaciteit van 2 GW, voor de aanlanding van de windparken op de Noordzee voldoende capaciteit aan instantaan reageerde systemen voor foutstroom zijn.
12. De ACM komt tot het oordeel dat de wijzigingen die de gezamenlijke netbeheerders voorstellen niet in strijd zijn met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 36, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998.